

на част от ромите - главно уседналите - да “преминават” в друга, по-престижна етническа група. Тази тенденция се отбелязва още в османските регистри, устойчиво се проявява от Освобождението ни до наши дни.

През последните години рязко се засилиха *негативните стереотипи* и предразсъдъци спрямо циганите. Социалните дистанции между ромите и представителите на всички останали етнически групи в страната непрекъснато се увеличават. Негативните стереотипи и предразсъдъци постоянно възпроизвеждат дискриминативни нагласи и поведение спрямо представителите на ромската общност. Всичко това става на фона на видимото успокояване и нормализиране на отношенията между българи и турци, християни и мюсюлмани, регистрирано последователно при всички изследвания от 1990 г. насам, и затова е особено болезнено за циганите.

Сериозно безпокойство буди недоосъзнаването от страна на политиците (и в по-ниска степен - на гражданското общество) на дълбочината, мащабите и деструктивността на протичащите в момента процеси в ромската общност в резултат на изключването ѝ през последните години от всички социални сфери, както и на евентуалната цена, която ще ни се наложи да плащаме след време за справянето с “циганския проблем”.

Измеренията на маргинализацията на третата по големина етническа общност са ясно очертани: масова, продължаваща години безработица, обхващаща близо 80% от работоспособното население на групата и свързаните с нея мизерия, влошаване на здравословния статус, понижаване на образователното и квалификационното ниво на подрастващите и стесняване на шансовете им в дългосрочна перспектива за успешна интеграция в икономическия и социалния живот на страната, влошаване на жилищните условия, аномия на увеличаващ се дял от групата.

По данни от преброяването през 1992 г., ромите имат най-ниска продължителност на живота, най-висока раждаемост и смъртност. По тези показатели те са на равнището на останалото българско население от 1926 г.

По данни от изследването “Циганите в преходния период”, в 44% от ромските семейства има хронично болен член, а всеки пети респондент съобщава за наличието на двама или повече болни в семей-